La Mediateca de l'IPSI (Institució Pedagògica Sant Isidor), 45 anys al servei de l'Escola

Miracle Guerra Sala
miracle.guerra@ipsi.cat)
Marta Perpiñán Arias
mperpinan@fundemi.url.edu
Núria Perpiñán Arias
nuria.perpinan@ipsi.cat

Paraules clau: Biblioteca escolar; Dinamitzadora; Dinàmica; Impulsadora; Recursos; Organització de campanyes de la lectura; Competències informacionals.

Objectius

Resum de la programació d'activitats realitzades durant aquests anys a la Mediateca de l'IPSI. Explicació dels projectes a curt i a llarg termini per incrementar la captació d'usuaris reals que puguin assolir un alt grau d'alfabetització informacional en el seus estudis infantils, primaris, secundaris i de batxillerat, i orientar-los per aconseguir les competències informacionals necessàries per la continuació en els seus estudis universitaris i/o en el procés de formació continua vital a través de la col·laboració permanent amb el personal docent del centre.

Descripció

La Mediateca, està englobada dins l'IPSI, una escola catalana laica. L'IPSI és concertada pel que fa a les etapes obligatòries, és a dir, educació infantil, educació primària i educació secundària. Forma part del Grup d'Acció Escolar Catalana (GAEC) i, amb aquest, de l'Agrupació Escolar Catalana (AEC), associacions de centres privats. És un centre orientat als infants i joves des dels 3 anys fins els 18, i aquest ventall d'edats tan ampli fa que els serveis que s'ofereixen siguin els adients a cada segment d'edat i d'estudis, amb el suport constant del professorat.

Experiències efectuades

El projecte d'alfabetització informacional que es treballa en estreta col·laboració amb el professorat s'inicia:

1. P2 (2 anys) amb la introducció al món del llibre i de la lectura mitjançant la lectura d'un conte clàssic durant el trimestre. I la realització d'activitats paral·leles. Cada trimestre es treballa un conte clàssic, cada sessió es llegeix el conte (la repetició, als petits, els agrada i els dóna seguretat), i cada sessió després es fa una activitat relacionada, com per exemple el conte magnètic. També es prepara una capsa d'on surt material relacionat amb el conte, per exemple de la rateta presumida es va preparar una escombreta amb recollidor, una moneda gran i un llacet. (A la sessió de presentació del pòster es portarà aquest material).
2. P5 (Educació Infantil 5 anys). Activitat «Juguem a Detectius». Activitat en diverses sessions que pretén acostar a l'alumne al món de les biblioteques (saber estar —no es pot menjar, ni beure, s'ha d'estar en silenci—, i tipologia de material)

   1r dia: es porta invitació a nens i que preguntin als pares que es una biblioteca
   2n dia: es fa la visita amb explicació de conte, joc semàfor (hàbits de la biblioteca, no es pot menjar, estar en silenci, normes generals de la biblioteca). A la sessió de presentació del pòster es portarà aquest material.
   3r dia: fan un dibuix de la visita i ens ho porten, el pengen a la biblioteca durant 15 dies, com si fos una exposició per tal que vinguin els pares.

   Cada mes es treballa un personatge o element. Es fan tres pistes (1 per setmana), per exemple una poesia es divideix en tres parts. Es va a la classe a portar i llegir la pista. L'últim dia es porta material (llibres, revistes, …) sobre el personatge o element. (A la sessió de presentació del pòster es portarà aquest material)
3. A tots els cursos d'Educació primària (6-12 anys). Formació d'usuaris a principi de curs fent incidència en les normes ja conegudes i les possibles novetats de cada cicle. Es forma als infants en la dinàmica de la Biblioteca: agafen llibres en préstec i els tornen en les dates indicades.
4. 5è i 6è de primària (Cicle Superior de Primària, 10-12 anys), continua amb la formació en l'ús i recerca de les obres de referència (diccionaris i enciclopèdies). Sessió teòrica i pràctica a la Mediateca de recerca i com es fa la recerca.
5. 1r ESO (12-13 anys*) amb la formació en recerca de la informació en centre d'informació.* Alfabetització informacional en unitats d'informació. Intentem que per un dia tornar 10 anys enrere i que no existeixi el servei d'internet, i no podem cercar en el Google. Expliquem els diferents materials que trobem a la biblioteca (llibres, revistes, catàlegs editorials, enciclopèdies, diccionaris, …) i com realitzar i acotar aquestes cerques
6. 1r-2n Batxillerat (16-18 anys), suport en la realització dels treballs de recerca de final de Batxillerat, tant en l'ajuda de recerca d'informació com el d'exposició del treball (esquema treball i citació de la informació obtinguda) amb l'ajuda per a la realització del projecte de recerca. Encoranjant-los a l'utilització de l'eina d'altres biblioteques en la seva posterior trajectoria formativa vital.

La Mediateca està oberta a tots els membres de la comunitat educativa (personal docent, personal no docent, mares i pares i antics alumnes, i un col·lectiu nombrós els monitors de menjador —estudiants universitaris—) gràcies al seu ampli horari escolar i extraescolar (de 9 del matí a les 7 de la tarda), s'intenta que aquest col·lectiu tingui accés a un fons ric en material actual.

Serveis genèrics per tota la comunitat educativa

— *DSI (Difusió Selectiva de la Informació)*: especialment pel col·lectiu de personal docent, gairebé 150 professors i aproximadament 50 persones de personal no docent del centre.
— *Préstec*: subjecte a un termini variable per a cada grup d'usuaris.
— *Consulta a sala*: amb les seves 10 taules i 52 cadires que faciliten un lloc de treball i estudi per a l'alumnat, subjecte a la dinàmica pròpia del curs escolar.
— *Formació d'usuaris*: a inici de cada curs acadèmic, per tal que l'ús de la Biblioteca sigui satisfactori.
— *Informació legislativa educativa*: adreçat als òrgans directius de l'Escola.
— *Actualització de novetats*: arribades a la Biblioteca. S'envia mensualment.
— *Activitats el dia de Sant Jordi*: venda de llibre amb el suport de les mares i pares voluntaris.
— *Butlletí de sumaris electrònics*: Recopilació de sumaris rebut durant el darrer mes. S'envia mensualment.
— *Servei de reserva*: Comunicació a l'usuari que el document demanat ja ha estat retornat a la Mediateca.
— *Exposicions temporals*: del material que tenim de diferents cicles i festivitats. anuals realitzem exposicions com per exemple el Nadal, Sant Jordi, la Castanyada, Sant Joan.
— *Celebració de l'any internacional*: L'any 2007 el de la Ciència es van realitzar diferents activitats que teníem com a eix central la ciència.
— *Exposicions temporals amb motius diversos*: morts de escriptors, p. ex. la de Sebastià Sorribes fa poc, ó els 80 anys de la mort de Gandhi.

Projectes a curt termini

Es vol endegar pel proper curs acadèmic:

— P4 (Educació Infantil 4 anys) la motxilla viatgera. Es prepararà una motxilla amb cinc títols (clàssic, coneixements, aventures, …) i cada setmana la tindrà un infant a casa seva per tal que pugui llegir-los amb els seus pares i aquests puguin anotar en la llibreta adjunta les explicacions, impressions, recomanacions adients.

— Projecte Batxillerat, guardar tots els treballs de recerca en un CD per conservar i per consulta.

Projectes a llarg termini

— Intentar promocionar la lectura a l'ESO amb activitats elaborades conjuntament amb el professorat.
— Establiment d'un projecte individual per a cada curs acadèmic seguint una línea contínua de treball que faciliti la seva alfabetització informacional contínua. P. ex. a 2n d'ESO recerca de documentació, i a 3r d'ESO com es fan citacions bibliogràfiques de tot tipus de material.

Estructura

ESCOLA IPSI MEDIATECA

Alfabetització informacional contínua

El text de la descripció amb gràfic.

Gràfic explicació sistema educatiu

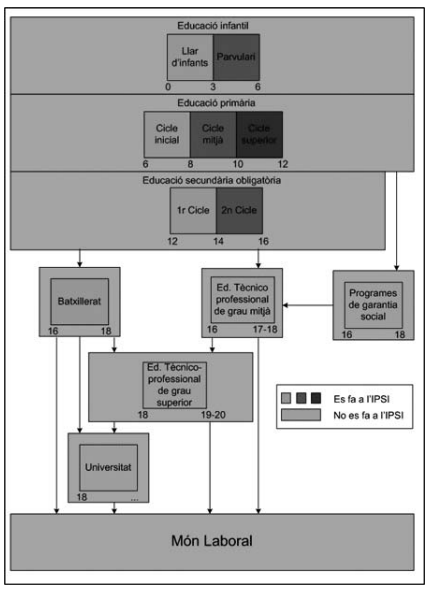

Serveis genèrics	Projectes a curt termini Projectes a llarg termini

Conclusions

Conclusions

L'estudi de la dinàmica passada i el coneixement de l'entorn actual pot ajudar a enfocar la programació d'activitat per les noves necessitats de l'alumnat en la societat de la informació actual.

Descripció formal

La Biblioteca de l'IPSI ubicada a l'edifici del C/Comte Borrell, 243-249 va iniciar-se paral·lelament amb la creació de l'Escola l'any 1962. La Biblioteca no ha estat mai un complement sinó un element diferenciador i substancial dins de la pedagogia de l'escola. El seu objectiu és estructurar-se com un punt de trobada entre la família i el centre. La seva programació d'activitats així ho demostra; Formació d'usuaris —en biblioteca; en obres de referència; en recerca a Internet; en préstec; en consulta—, Difusió Selectiva de la Informació, accés a Internet, animació a la lectura i al mon de llibre a educació infantil, …

I amb l'ús de les noves tecnologies que faciliten la democratització i la difusió de la informació, la transmissió de coneixements, la formació acadèmica, l'educació permanent, l'autoformació i el lleure es vol assolir uns alumnes preparats per la nova societat del coneixement.